

Халқ сўзи

Ўзбекистон —
келажаги
буюк
давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • WWW.XS.UZ • E-mail: Info@xs.uz • 2017 йил 13 декабрь, № 250 (6944) Чоршанба

Сайтимиизга ўтиш учун QR-коднинг телефонингиз орқали сканер қилинг.

ТИББИЁТ СОҲАСИДАГИ ДОЛЗАРБ МАСАЛАЛАР МУҲОКАМА ҚИЛИНДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Шавкат Мирзиёев раислигида 2017 йил 12 декабрь куни мамлакатимиз тиббиёт соҳасидаги долзарб масалалар муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Бугун юртошларимиз барча соҳада олиб борилаётган ислохотлар самараларини, хусусан, аҳоли учун муносиб ҳаёт даражасининг сифати тубдан яхшиланганлигини ўзларининг кундалик турмушлари мисолида кўриб турибди.

Зеро, фуқароларнинг бахтли-саодатли, фаровон умр кечиришини кафолатлаш, ҳуқуқ ҳамда эркинликларини муҳофаза қилиш давлатимиз сиёсатининг устувор йўналиши ҳисобланади.

Аҳоли саломатлигини муҳофаза қилишни янада яхшилаш, халқимизни тиббиёт тизими фаолиятдан рози қилиш — барчамизнинг энг муҳим вазифамиздир, деди давлатимиз раҳбари.

Мамлакатимизда соғлиқни сақлаш соҳасида кенг қўламини ишлар амалга оширилмоқда. Президентимизнинг ушбу соҳани ривожлантириш, уни тубдан ислоҳ қилишга қаратилган қатор Фармон ва қарорлари қабул қилинди. Бу борада бирламчи тиббиёт хизмати, шови-линч ва тез тиббий ёрдам, ихтисослаштирилган тиббий хизмат, хусусий тиббиёт, аҳолининг репродуктив саломатлигини асраш каби йўналишлар устувор вазифа қилиб белгиланган.

2016 йил билан қиёслаганда ўзгаришлар кўзга яққол ташланади. Жорий йилда оилавий поликлиникалар 793 тага кўпайди. Туну кун фаолият кўрсатадиган 793 қишлоқ оилавий поликлиникаси ташкил этилиб, уларда тез тиббий ёрдам шохбачаси ҳамда кўндузги стационарлар очилди. Сил билан касалланиш кескин қамайдди. Республика ихтисослаштирилган тиббий марказлари мутахассислари ҳудудларга 2407 марта чиқди, ваҳоланки, 2016 йилда бу рақам 500 дан ошган эди. Уттан йилли уларнинг хизматидан 30 минг киши фойдаланган бўлса, жорий йилда бу кўрсаткич 220 мингга етди. 100 га яқин ўзбекистонлик малакали шифокорлар хориждан юртимизга қайтиб, халқимизга хизмат қилмоқда.

Тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатишга алоҳида эътибор берилмоқда. Муҳтож фуқароларни реабилитацион техник воситалари билан таъминлаш 90 фоизгача оширилди. Ногиронлар аравачалари, эшитиш мосламалари каби буюмлар билан таъминлаш икки ҳисса ортди. Тиббий-ижтимоий муассасаларни қуриш ва реконструкция қилиш учун 49,3 миллиард сўм, яъни 2 баробар кўп маблағ ажратилди.

Соҳа учун кадрлар тайёрлаш қўламини кенгайтирмоқда. Олий маълумотли шифокорлар тайёрлаш учун қабул квоталари сони 3445 тага етказилди, шундан 1180 таси мақсадли ҳудудий квотадир. Клиник ординатурада тайёрлаш бўйича ҳам квоталар оширилди.

Тиббиётда хусусий секторни ривожлантириш бўйича қўрилган чора-тадбирлар натижасида ихтисослик турлари 50 тадан 126 тага кўпайди, солиқ ва божона имтиёзлари 2022 йилга қадар узайтирилди. "Асака" банки хузурида Нодавлат тиббиёт муассасаларини ривожлантириш жамғармаси ташкил этилди, хусусий тиббиёт муассасалари сони 400 тага кўпайди. Айни пайтда давлатга қарашли ва хусусий тиббиёт муассасалари ўртасида соғлом рақобат муҳити шаклланди.

Давлат тиббиёт ташкилотларига дори воситалари ва тиббий буюмлар сотиб олиш учун ажратилган маблағ миқдори 821 миллиард сўмга ташкил этилди. Бу 2016 йилдагидан 3,5 баробар кўпдир.

Шу билан бирга, соҳага жалб қилинаётган хорижий инвестиция миқдори ошиб бормоқда. 2016 йилда 40,2 миллион доллар ўзлаштирилган бўлса, жорий йилда бу рақам 93,5 миллионга етди.

Лекин ҳали соҳада амалга ошириш лозим бўлган ишлар кўп.

Шавкат Мирзиёев соғлиқни сақлаш тизимидаги муаммо ва камчиликларни ҳудудлар кесимида таҳлил қилиб, жойлардаги тиббиёт муассасаларининг кадрлар таъминоти ва салоҳияти етарли эмаслиги, яъни бугунги кунда мамлакатимизда 11 мингдан зиёд шифокорлар етишмаслиги сабабли янгидан ташкил этилаётган тиббиёт муассасалари томонидан аҳолига сифатли тиббий ёрдам кўрсата олинмаётгани, бунинг сабаблари, оқибат ва ечимларига алоҳида эътибор қаратди.

Шунингдек, тиббиёт муассасаларининг моддий-техника базаси заифлиги, қишлоқ оилавий поликлиникаларида зарур бўлган тез тиббий ёрдам шохбачалари ва дорихоналар ташкил этилмагани, хусусий тиббиёт тизимини ривожлантиришда тadbиркорлар ишига тўсиқ бўлаётган раҳбарлар фаолияти танқид қилинди.

Ихтисослаштирилган тиббий ёрдам тизими фаолиятини янада такомиллаштириш тўғрисида Фармон ва қарорлар қабул қилинганига қарамай, республика ихтисослаштирилган марказларининг ҳудудлардаги фаолияти талаб даражасида ташкил этилмаётганига алоҳида эътибор қаратилди.

Республика ихтисослаштирилган педиатрия, хирургия, урология, кўз микрохирургияси, кардиология, дерматовенерология, эндохронология, нейрохирургия каби илмий-амалий тиббиёт марказлари фаолиятида йўл қўйилаётган камчиликлар, хусусан, маҳаллий мутахассисларни тайёрлаш, уларнинг малакасини ошириш ишлари етарли эмаслиги, жойларда замонавий диагностика ва даволаш усуллари суст татбиқ этилаётгани, касалликларни эрта аниқлаш ва даволаш ҳамда аҳоли ўртасида профилактика ишлари талаб даражасида ташкил этилмаётгани муҳокама қилиниб, мутасадди раҳбарларнинг ҳисоботлари тинланди.

Йиғилишда кўриб чиқилган масалалар юзасидан қайд этилган камчиликларни бартараф қилиш мақсадида 2018 йилнинг биринчи ярмида амалга оширилиши лозим бўлган қатор стратегик вазифалар белгилаб берилди.

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси соғлиқни сақлаш соҳасида амалга оширилаётган ислохотларни доимий назорат қилиш ва мониторингини юритиш мақсадида олти ойлик иш режасини ишлаб чиқиши ва унинг қатъий ижросини таъминлаш лозимлигига эътибор қаратилди. Шунингдек, бир ҳафта мuddатда ҳар бир ҳудуд бўйича раҳбар ходимлардан иборат доимий ишлаб чиқариш ишчи гуруҳларини тузиш ва уларнинг самарали фаолиятини ташкил этиш муҳимлиги таъкидланди.

Ишчи гуруҳлари томонидан амалга оширилаётган ишлар юзасидан туман (шаҳар) ҳокимликлари билан биргаликда "йўл хариталари" ишлаб чиқилиб, Қонунчилик палатаси томонидан тасдиқланиши ва қатъий назоратга олинishi қайд этилди.

Ушбу ишларни амалга оширишда текшириш эмас, балки жойларда реал ҳолатни чуқур ўрганган ҳолда, мавжуд муаммоларни ҳал этиш бўйича амалий ёрдам кўрсатиш усулини ишлаб чиқиш ва жорий қилиш талаб этилди.

Қадрлар таъминоти масаласи ечим сифатида Соғлиқни сақлаш вазирлиги, ҳудудий ҳокимликлар билан биргаликда тиббиёт кадрлар бўлган эътибори ҳудудлар, туманлар ва муассасалар кесимида аниқлаш, 2018 йилда бакалаврият таълим йўналишининг мақсадли қабул квотасини 2017 йилдагига нисбатан 20 фоиз ошириш, мақсадли магистратурани 10 фоиз, клиник ординатура қабул квотасини 15 фоиз ошириш белгиланди.

Тез тиббий ёрдам тизимида дори воситалари учун ажратилаётган маблағларни 2018 йилда ками-

да икки баробар ошириш ва ҳудудлар кесимида бир меъёрга молиялаштириш бўйича чоралар кўриш топширилди.

Шунингдек, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бўйича комплекс чора-тадбирлар режасини ишлаб чиқиш, бунда ҳомиладор аёлларга кўрсатилаётган перинатал хизматни такомиллаштириш, оналар, гўдақлар ва болалар ўлимининг камайиши, туғма нуқсонли ва наслий касалликлар билан туғилишларнинг олдини олиш, туғуруқ комплекслари ва болалар шифохоналарининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозлаш, аёллар ўртасида онкологик касалликларнинг олдини олиш, эрта аниқлаш ва даволаш мақсадида аёллар тиббий кўригини тўлақонли ташкил этиш тизимини жорий қилиш вазифаси юклатилди.

Хусусий тиббиётни тизимли асосда ривожлантиришга қаратилган топшириқлар берилди. Хусусан, пойтахтимизда фаолиятини бошлаган "Аква медлайн" хусусий тиббиёт муассасаси негизда мамлакатимизда хусусий тиббиётни ривожлантириш ва уларга малакали кадрлар тайёрлаш бўйича ўқув-даволаш марказини ташкил этиш, мазкур тиббиёт маркази ҳамкорлигида Корея Республикасининг олий таълим тиббиёт муассасаси ва унинг ҳудудий филиалларини ташкил этиш вазифаси қўйилди.

Бу борада Қорақалпоғистон Республикаси Жўрғи Кеңгеси, вилоятлар, Тошкент шаҳар ва туман ҳокимликларига Соғлиқни сақлаш вазирлиги билан биргаликда аҳолининг ҳудудларга хоҳ касалланиш кўрсаткичлари ва эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда, тор йўналишларга ихтисослашган стационар шартномдаги хусусий тиббиёт ташкилотларини кўпроқ ташкил этиш топширилди.

Ў.А.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ АҲОЛИГА ДАВЛАТ ХИЗМАТЛАРИ КўРСАТИШНИНГ МИЛЛИЙ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ИСЛОҲ ҚИЛИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ Тўғрисида

Мамлакатда давлат хизматлари кўрсатиш тизими изчиллик билан такомиллаштирилмоқда ва модернизация қилинмоқда, бу аҳолининг ҳаёт сифати, инвестиция иқлими, ишчанлик муҳитини яхшилаш ва бизнесни ривожлантириш имконини беради.

2003 йилдан бунён тadbиркорлик субъектларини "ягона дарча" тамойили бўйича рўйхатдан ўтказиш туманлар (шаҳарлар) ҳокимликлари хузуридаги тadbиркорлик субъектларини рўйхатдан ўтказиш инспекциялари (кейинги ўринларда Инспекциялар деб юритилади) томонидан амалга ошириб келинган.

2016 йил 1 январдан бошлаб Инспекциялар негизда Тadbиркорлик субъектларига "ягона дарча" тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказлари (кейинги ўринларда Ягона марказлар деб юритилади) ташкил этилди.

2017 йил 1 февралдан Ягона марказларнинг туманлар (шаҳарлар) ҳокимликлари тузилмасидан Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тасарруфига ўтказилиши мазкур соҳани ривожлантириш бўйича кейинги қадам бўлиб, вертикал бошқаруви шакллантириш, уларнинг самарали фаолиятини ташкил этиш имконини берди. Натижада Ягона марказлар томонидан кўрсатиладиган давлат хизматлари сони 33 тагача ошди.

2017 йил 1 апрелдан бошлаб рўйхатда олиш тартиб-таомилларини 30 дақиқача қисқартириш имконини берувчи тadbиркорлик субъектларини давлат рўйхатдан ўтказишнинг автоматлаштирилган тизими ишга туширилганлиги "Doing Business 2018" глобал рейтингидagi "Бизнесни рўйхатдан ўтказиш" кўрсаткичи бўйича Ўзбекистоннинг мавқеини 24-ўридан 11-ўрига яхшилашга хизмат қилди.

Шу билан бирга, давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимининг аҳоли ва тadbиркорлик субъектлари эҳтиёжларини тўлиқ қаноатлантирадиган сифат жиҳатидан янги даражага ўтишига айрим тизимли муаммолар тўсиқлик қилмоқда. Хусусан:

Биринчидан, "ягона дарча" тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш имкониятидан факат тadbиркорлик субъектлари фойдаланиши мумкин. Бунда фуқаролар ханузгача турли давлат органларида ҳужжатларни расмийлаштириш бўйича мураккаб тартиб-таомиллардан ўзлари ўтишга мажбур бўлмоқда;

Иккинчидан, қатор давлат органларида ахборот тизимлари, ресурслари ва маълумотлар базаларининг мавжуд эмаслиги, улар идораларо интеграция қилинишининг паст даражада эканлиги жисмоний ва юридик шахслар томонидан барча давлат хизматлари мажмуасидан кулай ва ўз вақтида фойдаланиши таъминламаяпти;

Учинчидан, кўпчилик давлат хизматларини кўрсатишнинг тартиб-таомиллари мураккаб ва фойдаланиш учун қийин бўлиб қолмоқда, нархни шакллантириш механизми шифоф эмас, алоҳида ҳолларда тор идоравий манфаатларда "монополь" хизматлар кўрсатишга талаблар белгиланмоқда;

Тўртинчидан, ахборот-коммуникация технологиялари жорий этилишининг паст даражада эканлиги, қозғоқ ҳужжатлар айланишининг сақланиб қолган андозалари асосида молиявий харажатлар, фуқаролар кўп вақт кутиб қолиш ва навбатлар юзга келишига ҳамда оқибатда, айрим ҳолларда коррупция ва бюрократия ҳолатларига олиб келмоқда;

Бешинчидан, давлат хизматлари кўрсатиши, шу жумладан, реал вақт режимида масофадан мониторинг қилиш ва жамоатчилик фикрини ўрганиш орқали назорат қилиш ва сифатини баҳолашнинг таъсирчан тизими мавжуд эмас.

Юқорида қайд этилган омиллар аҳолининг давлат хизматларидан кенг фойдаланишини таъминлаш, уларни кўрсатиш билан боғлиқ вақт ва молиявий харажатларни камайитириш, аҳолининг давлат органлари фаолиятдан қаноатлангани даражасини ошириш имконини бермайди.

2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришни бешта устувор йўналиши бўйича Харажатлар стратегияси ва Ўзбекистон Республикасида Маъмурий ислохотлар концепциясини амалга ошириш, шунингдек, аҳолига давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимининг сифат жиҳатидан янги даражага ўтишини таъминлаш мақсадида:

1. Қийиндагилар давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимини тубдан ислоҳ қилишнинг энг муҳим йўналишлари, деб ҳисобланган;

Биринчидан, давлат хизматлари кўрсатиш соҳасида уларнинг сифати, тезкорлиги, шифофлиги ва фойдаланиш имкониятини тубдан ошириш орқали "Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак" деган улугвор гоғни сўзсиз амалга ошириш;

2. Қийиндагилар давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимини тубдан ислоҳ қилишнинг энг муҳим йўналишлари, деб ҳисобланган;

3. Қийиндагилар давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимини тубдан ислоҳ қилишнинг энг муҳим йўналишлари, деб ҳисобланган;

4. Қийиндагилар давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимини тубдан ислоҳ қилишнинг энг муҳим йўналишлари, деб ҳисобланган;

Ўзбекистон — Қирғизистон: Икки халқ манфаатлари йўлидаги самарали ҳамкорлик

Президентимиз Шавкат Мирзиёев раҳбарлигида амалга оширилаётган ички ва ташқи сиёсат, жумладан, қўшни давлатлар билан жадал ривожланиб бораётган муносабатлар етарли хорижий экспертлик-таҳлилий доираларнинг жорий йилдаги асосий эътиборини жалб этган масалалардан бирига айланди.

ТАШҚИ СИЁСАТ

Халқаро кузатувчилар Ўзбекистон раҳбарини Марказий Осиёни ташқи сиёсатининг устувор йўналиши сифатида эълон қилган ҳолда 2017 йилда бу борада амалий қадамлар ташлаётганини алоҳида эътироф этишмоқда.

Қирғизистон Республикаси билан конструктив, серқирра ҳамда ўзаро манфаатли мулоқот ўзбекистон ташқи сиёсатининг стратегик йўналишларидан бири ҳисобланади. Ҳеч мунобағасиз айтиш мумкинки, жуда қисқа вақт ичида икки давлат муносабатларини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш бўйича тарихий қадамлар ташланди. Икки томонлама муносабатлар икбий тарафга силжиб, аниқ амалий мазмун билан бойимқода.

Халқаро кузатувчилар Ўзбекистон раҳбарини Марказий Осиёни ташқи сиёсатининг устувор йўналиши сифатида эълон қилган ҳолда 2017 йилда бу борада амалий қадамлар ташлаётганини алоҳида эътироф этишмоқда.

Булнинг барчаси Ўзбекистоннинг дўстона ҳамда ўзаро манфаатли давлатлари муносабатларини ривожлантириш бўйича қатъий сиёсий хоҳиш-иродаси натижаси, десак, аниқлашмаймиз. Қирғизистоннинг собиқ Президенти Алмазбек Атамбоев ушбу ҳаётий ҳақиқатни тан олган ҳолда, халқлариниш ўртасида асллар давомиди шаклланиш дўстлик ва яқин қўшнчилик ришталари янги нафасдан баҳраманд бўлди, дея қайд этди. Бундан ташқари, А. Атамбоев Қирғизистон Республикаси Президентини сифатидаги сўнги ҳужжатларидан бири айнан Шавкат Мирзиёевни икки мамлакатнинг "стратегик шериклигини ўрнатилган

(Давоми 3-бетда).

Давлат бюджети лойиҳаси кўриб чиқилди

Мамлакатимизнинг Бош молиявий ҳужжати иқтисодий барқарорлигини таъминлаш, тараққиёт йўлида янги марраларни эгаллаш, энг муҳими, аҳоли фаровонлигини юксалтиришда катта ўрин тутди. Шу нуқтаи назардан, айни пайтда Олий Мажлис Қонунчилик палатасида сиёсий партиялар фракциялари, кўмиталар томонидан 2018 йилги солиқ ва бюджет сиёсатининг асосий йўналишлари, Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджетининг ҳамда давлат мақсадли жамғармалари бюджетларининг лойиҳаси қизгин муҳокама қилинмоқда.

ПАРЛАМЕНТДАГИ МУХБИРИМИЗ ХАБАР ҚИЛАДИ

Чунчи, Тadbиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати — Ўзбекистон Либерал-демократик партиясининг парламент куйи палатасидаги фракцияси йиғилишида, энг аввало, фракциянинг УЗЛиДеп сайловолди дастурини қайд этилган устувор йўналишларини амалга ошириш билан боғлиқ позицияси белгилаб олинди.

Муҳокамаларда 2018 йилги бюджет ҳамда солиқ сиёсатини такомиллаштиришнинг асосий йўналишлари 2017 — 2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича

Харажатлар стратегиясида белгиланган устувор вазифалардан келиб чиққан ҳолда шакллантирилгани таъкидланди.

Бинобарин, Бош молиявий ҳужжатда 2018 йил учун солиқ сиёсатининг асосий йўналишларида фойда солиғи ҳамда давлат мақсадли жамғармаларига ажратиларининг умумий ставкасини пасайтириш, яқна тартибдаги тadbиркорлар учун қатъий белгиланган солиқ ставкаларини пасайтириш, жисмоний шахслар даромадидан олиннадиган солиқ юки даражасини фуқароларнинг шахсий жамғариб бориладиган ҳисоб рақамларига

(Давоми 2-бетда).

акратма миқдорини 1 фоиздан 2 фоизга ошириш ҳисобига камайитириш кўзда тутилмоқда.

Фракция аъзолари 2018 йилда бюджет маблағларини режалаштиришнинг самарадорлигини юксалтириш, улардан фойдаланишда юқори натижаларга эришиш ва бюджетларро муносабатларни такомиллаштиришга қаратилган чораларни амалга оширишни давом эттириш кўзда тутилганга алоҳида эътибор қаратишди.

(Давоми 4-бетда).

21,4 фоизни ташкил қилади. Шу билан бирга, Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш жамғармасидан 2018 йилда 553,4 миллиард сўм маблағ ажратилиши режалаштирилмоқда. Депутатларнинг фикрича, ушбу тadbирларнинг рўйбга чиқарилиши суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланшига, шунингдек, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг ҳосилдорлиги ҳамда фермер хўжалиқларининг даромадлари ортишига имкон яратадди.

(Давоми 3-бетда).

Қайд этилганидек, келгуси йилда Давлат бюджетини даромадлари 62,2 триллион сўмни ёки ЯИМга нисбатан

21,4 фоизни ташкил қилади. Шу билан бирга, Суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш жамғармасидан 2018 йилда 553,4 миллиард сўм маблағ ажратилиши режалаштирилмоқда. Депутатларнинг фикрича, ушбу тadbирларнинг рўйбга чиқарилиши суғориладиган ерларнинг мелиоратив ҳолати яхшиланшига, шунингдек, қишлоқ хўжалиги маҳсулотларининг ҳосилдорлиги ҳамда фермер хўжалиқларининг даромадлари ортишига имкон яратадди.

(Давоми 2-бетда).

Қайд этилганидек, келгуси йилда Давлат бюджетини даромадлари 62,2 триллион сўмни ёки ЯИМга нисбатан

АСРГА ТАТИГУЛИК КУНЛАР

Асосий Қонунимизнинг чорак асрлик байрамини муносиб ўтказиш мақсадида астойдил тайёргарлик билан машғул пайтимиз қардош Қирғизистонга — Туркий тилли давлатлар парламентлари ассамблеяси мажлисига таклиф келиб қолди.

ТААССУРОТ

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Спикери ўринбосари Наримон Умаров бошчилигидаги делегация 7 декабрь куни тонг-сахарлаб "Қайдасан, Бишкек?" дея самолётга чиқди. Назаримизда, чет эл ҳисобланган қолгани учун қўзланган манзилгача соатлаб самод парвоз қилишимиз керакдай эди. Лекин худди Фарғонага учгандек, қирқ дақиқада қадрдонлар тупроғига қўнди.

Туркия, Озарбайжон, Қозғистон ҳамда Қирғизистон аъзо бўлган ТуркПА ўзининг VII йиғилишига Туркманистон ва бизни

(Давоми 4-бетда).

Қонун устуворлиги — жамият тараққиётининг муҳим мезони

Конституциямиз қабул қилинганнинг 25 йиллигига бағишланган тантанали маросимда Президентимиз Шавкат Мирзиёев томонидан байн этилган дастурий маъруза инсон манфаатларини ҳимоя қилиш, жамиятда ижтимоий адолатни қарор топтиришдек эзгу гоғларга асослангани билан алоҳида аҳамиятга эга.

ДЕПУТАТ ФИКРИ

Айниқса, Асосий Қонунимизда белгиланган "инсон, унинг ҳаёти, ҳуқуқ ва эркинликларини олий қадрият" мазмунини қандайдир амалда татбиқ этишга ҳид-

(Давоми 3-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ФАРМОНИ

АҲОЛИГА ДАВЛАТ ХИЗМАТЛАРИ КЎРСАТИШНИНГ МИЛЛИЙ ТИЗИМИНИ
ТУБДАН ИСЛОҲ ҚИЛИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

◀ (Давоми. Бошланғичи 1-бетда).

Иккинчидан, Тадбиркорлик субъектларига “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказларини ҳам юридик, ҳам жисмоний шахсларга “ягона дарча” тамойили бўйича хизматларни тақдим қилувчи **Давлат хизматлари марказлари**га ўзгартириши;

Учинчидан, давлат хизматларининг ҳар бир тури бўйича **“Фуқаролар эмас, ҳужжатлар ҳаракатланади”** тамойилига кўра, давлат хизматлари кўрсатиш механизмини, энг аввало, ортиқча тартиб-таомилларни бартараф этиш, ваколатли давлат органлари ва бошқа ташкилотлар зарур ҳужжатлар ва ахборотларни бошқа тузилмалардан мустақил равишда олиши ҳисобига соддаштиришни назарда тутувчи маъмурий дегламентларни тасдиқлаши;

Тўртинчидан, давлат хизматлари кўрсатиш соҳасига инновация ечимлар ва ахборот-коммуникация технологияларини жадал жорий этиш, давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг маълумотлар базаларини идораларо электрон ҳамкорлик ягона тизимига интеграция қилиш, Ўзбекистон Республикаси Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали давлат хизматлари кўрсатиш амалиётини кенгайтириши;

Бешинчидан, давлат хизматларини, шу жумладан, олис жойларга чиқиш орқали (“мобил давлат хизматлари”) кўрсатишнинг мақбул, қулай ва шаффоф услубларидан, мазкур соҳада бюрократия ва коррупцияга оид қилишни бартараф этишга қаратилган навбатни бошқаришнинг автоматлаштирилган тизими ва ишларнинг узайтирилган графикадан фойдаланиши;

Олтинчидан, давлат хизматлари кўрсатиш сифати ва теъорларини мониторинг қилиш ва баҳолашнинг илгор механизмларини жорий этиш, аҳоли билан қайта алоқанинг самарали тизимини, шу жумладан, тезкор алоқаларни, расмий сайтлар, ижтимоий тармоқлар ва мобил иловаларда онлайн сўровларни ташкил қилиш;

Олтинчидан, давлат хизматлари кўрсатиш соҳасида малакали кадрларни тизимли тайёрлаш ва қайта тайёрлашни, уларнинг малакасини, шу жумладан, хорижий мамлакатларнинг етакчи ихтисослашган муассасаларида стажировка ўташ орқали тизимли равишда оширишни ташкил этиш.

2. Қуйидагилар негизда **Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Давлат хизматлари агентлиги** (кейинги ўринларда Агентлик деб юритилади) ташкил этилсин:

38 та штат бирлиги сонига эга Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигининг Давлат хизматлари кўрсатишни мувофиқлаштириш ва ривожлантириш бошқармаси ҳамда унинг ҳудудий бўлиmlари;

Тадбиркорлик субъектларига “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказлари. Қуйидаги маблаглар ҳисобига молиялаштиришнинг амалдаги тартибининг сақлаган ҳолда:

Ўзбекистон Республикаси Давлат бюджети — Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг муносабатлари билан ишлашни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш хизматининг 24 та штат бирлиги;

Қорақалпоғистон Республикаси бюджети, маҳаллий бюджетлар — Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналарининг 157 та мутахассис лавозимни штат бирлиги Агентликка ўтказилсин.

3. Қуйидагилар Агентликнинг асосий вазифалари этиб белгилансин:

жисмоний ва юридик шахсларга давлат хизматлари кўрсатиш соҳасида ягона давлат сиёсатини амалга ошириш; ортиқча маъмурий тартиб-таомилларни бартараф этиш, шунингдек, идораларо электрон ҳамкорликни ривожлантириш ҳисобига давлат хизматлари кўрсатиш тартибининг такомиллаштириши;

Давлат хизматлари ягона реестрини шакллантириш, мазкур соҳада давлат органлари ва бошқа ташкилотларнинг фаолиятини мувофиқлаштириш;

давлат хизматлари кўрсатишда фойдаланиладиган ахборот тизимлари, ресурслари ва маълумотлар базаларини лойиҳалаштириш, тайёрлаш, жорий этиш ва интеграция қилишга ягона ёндашувларни ишлаб чиқишда иштирок этиш; давлат хизматлари кўрсатиш соҳасида, шу жумладан, тегишли ахборот тизимлари, ресурслари ва маълумотлар базаларини жорий этиш бўйича давлат органлари ва бошқа ташкилотлар фаолиятини назорат қилиш ва самарадорлигини баҳолаш;

давлат хизматлари кўрсатишнинг инновация шакллари ва услубларини жорий этишни ташкил қилиш, мазкур соҳада қонунчилик ва ҳуқуқни қўллаш амалиётини такомиллаштириш бўйича тақлифлар ишлаб чиқиш.

4. 2018 йил 1 январдан Тадбиркорлик субъектларига “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналари ҳузурида фаолият юритувчи **Давлат хизматлари марказлари**га айлантирилсин, қуйидагилар уларнинг асосий вазифалари сифатида белгилансин:

жисмоний ва юридик шахсларга “ягона дарча” тамойили бўйича, шу жумладан, олис жойларга чиққан ҳолда давлат хизматлари кўрсатиш;

давлат хизматлари сервисининг юқори сифати, теъорлиги, шаффофлиги, қулайлиги ва фойдаланиш имкониятини таъминлаш, мазкур соҳада бюрократия, сансалорлик ва бошқа маъмурий тўсиқларга йўл қўймаслик; идораларо ҳамкорликни, энг аввало, давлат хизматлари кўрсатиш учун зарур ҳужжат ва ахборотларни теъорлик билан олишни таъминловчи электрон ҳамкорликни амалга ошириш;

давлат хизматлари кўрсатишда жисмоний ва юридик шахсларга малакали ахборот ва маслаҳат ёрдамларини тақдим этиш;

ваколатли давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан давлат хизматлари кўрсатишда қонун ҳужжатлари ва маъмурий регламентлар талабларига риоя этилишини таъминлаш.

5. Белгилансин:

Агентлик фаолиятини мувофиқлаштириш Ўзбекистон Республикаси Президентини девонининг Фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг муносабатлари билан ишлашни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш хизмати томонидан;

Агентликнинг ҳудудий бошқармалари фаолиятини мувофиқлаштириш Ўзбекистон Республикаси Президентининг Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридаги Халқ қабулхоналари томонидан;

Давлат хизматлари марказлари фаолиятини мувофиқлаштириш Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналари томонидан амалга оширилад.

Агентлик ва унинг ҳудудий бўлиmlарини фаолиятини мувофиқлаштириш схемаси 1-иловага мувофиқ таъминлансин.

6. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлигида Агентлик фаолияти устидан умумий раҳбарлик ва назоратни амалга ошириш, моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва Агентлик ходимларининг малакасини оширишни ташкил этиш юклатилсин.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 1 февралдаги “Тадбиркорлик субъектларига давлат хизматларини кўрсатиш механизмларини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2750-сон қарори билан ташкил этилган Тадбиркорлик субъектларига давлат хизматлари кўрсатиш соҳасидаги фаолиятини мувофиқлаштириш бўйича республика комиссияси тугатилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президентини девонининг Фуқаролар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, жисмоний ва юридик шахсларнинг муносабатлари билан ишлашни назорат қилиш ва мувофиқлаштириш хизмати тузилмасида умумий штат сонини доирасида 4 та штат бирлиги билан Давлат хизматлари кўрсатишни мувофиқлаштириш шуббаси ташкил этилсин.

8. Ўзбекистон Республикаси Давлат архитектура ва қурилиш қўмитаси Адлия вазирлиги билан биргаликда икки ой муддатда илгор халқаро амалиётни ўрганиш асосида Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналари биноларининг ўларда Давлат хизматлари марказларини жойлаштиришни ҳам назарда тутган ҳолда намунавий лойиҳаларини ишлаб чиқсин ва кўриб чиқиш учун Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасига киритсин.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ва Тошкент шаҳар ҳокимликлари:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналари замонавий биноларини тасдиқланган лойиҳаларга мувофиқ, энг аввало, давлат-хусусий шериклик шартларида қуриш чораларини кўрсин; янги бинолар фойдаланишга топширилгунга қадар Давлат хизматлари марказларини Ўзбекистон Республикаси Президентининг туман (шаҳар)лардаги Халқ қабулхоналари биноларида, зарур ҳолларда эса — жисмоний ва юридик шахсларга давлат хизматларини сифатли кўрсатиш учун зарур шaroитларни яратган ҳолда бошқа биноларда жойлаштиришни таъминласин.

9. Қуйидагилар:

Жисмоний ва юридик шахсларга давлат хизматлари кўрсатиш тизимини янада такомиллаштириш бўйича комплекс чора-тадбирлар (кейинги ўринларда Комплекс чора-тадбирлар деб юритилади) 2-иловага мувофиқ:

2018 — 2020 йилларда босқичма-босқич жорий этиладиган, “ягона дарча” тамойили бўйича фақат Давлат хизматлари марказлари орқали кўрсатиладиган давлат хизматлари рўйхати (кейинги ўринларда Рўйхат деб юритилади) 3-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. А. Худайбергенов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош вазир А. Н. Арипов тасдиқланган Комплекс чора-тадбирлар ва Рўйхатнинг амалга оширилиб борилишини ҳар ойда кўриб чиқсин.

Тадбиркорлик субъектларига давлат хизматларини кўрсатиш Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 28 сентябрдаги “Тадбиркорлик субъектларига “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш тартибининг янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2412-сон ва 2017 йил 1 февралдаги “Тадбиркорлик субъектларига давлат хизматларини кўрсатиш механизмларини такомиллаштиришга доир қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-2750-сон қарорларига мувофиқ Давлат хизматлари марказлари томонидан амалга оширилиши маълумот учун қабул қилинсин.

10. Рўйхатда кўрсатилган масъул давлат органлари ва бошқа ташкилотлар белгиланган муддатларда:

Давлат хизматлари марказлари орқали давлат хизматлари кўрсатиш учун зарур ҳужжат ва бошқа ақлларнинг намунавий шакллари, бланкаларини ишлаб чиқсин ҳамда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги билан келишган ҳолда тасдиқлансин.

манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда давлат хизматларининг тегишли турларини кўрсатиш бўйича, шу жумладан, бошқа давлат органлари ва Ўзга ташкилотлардан идораларо электрон ҳамкорлик орқали олинадиган ҳужжатлар ва маълумотларни фуқаролардан талаб этиш бекор қилинишини назарда тутган ҳолда маъмурий регламентлар лойиҳаларини ишлаб чиқсин.

11. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда 2018 йил 1 февралга қадар муддатда Давлат хизматлари ягона реестрини шакллантиришни таъминласин.

Белгилансинки, 2018 йил 1 февралдан бошлаб давлат хизматларини кўрсатувчи давлат органлари ва бошқа ташкилотлар уларнинг Давлат хизматлари ягона реестрида рўйхатдан ўтказилишини таъминлади, 2018 йил 1 июндан бошлаб эса мазкур реестрга киритилмаган давлат хизматларини кўрсатишга йўл қўйилмайди.

12. Ўзбекистон Республикаси Инвестициялар бўйича

давлат қўмитаси Адлия вазирлигига халқаро ва хорижий ташкилотлар билан давлат хизматлари кўрсатиш тизимини такомиллаштириш учун техник кўмаклашиш маблаглари ва грантларни жалб қилиш масалаларини ишлаб чиқишда, шунингдек, мазкур Фармонда назарда тутилган бошқа тадбирларни амалга оширишда кўмаклашин.

13. Агентлик, Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Давлат ахборот тизимларини яратиш ва қўллаб-қувватлаш бўйича ягона интегратор, “Ўзинжиниринг” Республика лойиҳа институти Ўзбекистон Республикаси Президентини ҳузуридаги Лойиҳа бошқаруви миллий агентлиги ва бошқа манфаатдор идоралар билан биргаликда 2018 йил 1 мартга қадар муддатда Агентлик, унинг ҳудудий бошқармалари ва Давлат хизматлари марказлари учун зарур ахборот тизимлари, ресурслари, маълумотлар базалари, дастурий маҳсулотларни ишлаб чиқиш, жорий этиш ва интеграция қилиш ва аппарат-дастурий комплексларни ўрнатишнинг концепцияси, техник-иктисодий ҳисоб-китоби ва техник топшириги тайёрлишини ҳамда тасдиқлаш учун ўрнатишнинг тартибда киритилишини таъминласин.

Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги, Давлат ахборот тизимларини яратиш ва қўллаб-қувватлаш бўйича ягона интегратор 2019 йил 1 январга қадар муддатда:

тасдиқланган концепция, техник-иктисодий ҳисоб-китоб ва техник топшириқ асосида Агентлик, унинг ҳудудий бошқармалари ва Давлат хизматлари марказлари учун ахборот тизимлари, ресурслари, маълумотлар базалари, дастурий маҳсулотлар ишлаб чиқилишини, шунингдек, аппарат-дастурий комплекслар ўрнатилишини таъминласин;

Рўйхатда кўрсатилган давлат органлари ва бошқа ташкилотлар билан биргаликда уларнинг ахборот ва телекоммуникация тизимлари, маълумотлар базалари, серверлари ва бошқа ускуналарни инвентаризациядан ўтказиб, кейинчалик уларни Агентликнинг ахборот тизимлари билан интеграция қилсин ва идораларо электрон ҳамкорликни жорий этсин;

Агентлик билан биргаликда унинг ҳудудий бошқармалари ва Давлат хизматлари марказларини зарур видео, аудио ва бошқа ускуналар билан жиҳозлашни таъминласин ҳамда реал вақт режимида давлат хизматлари кўрсатиш жараёнини масофадан кузатишни ташкил қилсин.

14. Ваколатли давлат органлари ва бошқа ташкилотлар раҳбарлари давлат хизматлари кўрсатиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига сўзсиз риоя этилиши учун шахсан жавобгар эканлиги ҳақида қатъий огоҳлантирилсин.

Ўзбекистон Республикаси Бош прокуратураси Адлия вазирлиги билан биргаликда давлат органлари ва бошқа ташкилотлар томонидан давлат хизматлари кўрсатиш тўғрисидаги қонун ҳужжатларига сўзсиз риоя этилиши устидан қонун ҳужжатлари бузилишига йўл қўйган айбдор шахсларга нисбатан таъсирчан чораларни кўрган ҳолда тизимли назорат ўрнатсин.

15. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бошқа манфаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда бир ой муддатда қонун ҳужжатларига мазкур Фармондан келиб чиқадиган ўзгариш ва қўшимчалар тўғрисида Вазирлар Маҳкамасига тақлифлар киритсин.

16. Мазкур Фармоннинг ижросини назорат қилиш Ўзбекистон Республикасининг Бош вазир А. Н. Арипов, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т. А. Худайбергенов ва Ўзбекистон Республикасининг Бош прокуратури И. Б. Абдуллаев зиммасига юклансин.

Ўзбекистон Республикаси
Президенти **Ш. МИРЗИЁЕВ**

Тошкент шаҳри,
2017 йил 12 декабрь

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ «АҲОЛИГА ДАВЛАТ ХИЗМАТЛАРИ
КЎРСАТИШНИНГ МИЛЛИЙ ТИЗИМИНИ ТУБДАН ИСЛОҲ ҚИЛИШ
ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ФАРМОНИГА ШАРҲ

Давлат хизматлари кўрсатиш тизимини изчиллик билан такомиллаштириш аҳоли ҳаёт сифати, инвестиция иқлими, ишанчли муҳитини яхшилаш ва бизнесни ривожлантиришнинг энг муҳим шартларидан бири ҳисобланади.

Сунгги йилларда мамлакатда давлат органларининг мазкур соҳадаги фаолияти сифатини ошириш, тадбиркорлик субъектларига “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматларини кўрсатишда мақбул шарт-шaroитлар ва қулайликлар яратишга йўналтирилган комплекс чора-тадбирлар амалга оширилди.

Хусусан, 2017 йил 1 февралдан Тадбиркорлик субъектларига “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш ягона марказларининг туманлар (шаҳарлар) ҳокимликлари тузилмасидан Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги тасаруфига ўтказилиши мазкур соҳани ривожлантириш бўйича муҳим қадам бўлиб, вертикал бошқаруви шакллантириш, уларнинг самарали фаолиятини ташкил этиш имконини берди. Натijaда ушбу марказлар томонидан кўрсатиладиган давлат хизматлари сонини 33 тагача ошди.

2017 йил 1 апрелдан бошлаб рўйхатга олиш тартиб-таомилларини 30 дақиқачага қисқартириш имконини берувчи тадбиркорлик субъектларини давлат рўйхатидан ўтказишнинг автоматлаштирилган тизими ишга туширилганлиги “Doing Business 2018” глобал рейтингидagi “Бизнесни рўйхатдан ўтказиш” кўрсаткичи бўйича Ўзбекистоннинг макъонини 24-ўриндан 11-ўринга яхшилашга хизмат қилди.

Шу билан бирга, халқ билан очик мулоқот натижалари ҳамда ҳуқуқни қўллаш амалиётининг таҳлили давлат хизматлари кўрсатиш миллий тизимининг аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари ахтиёрлигини тўлиқ қаноатлантирадиган сифат жиҳатидан янги даражага ўтишида айрим тизимли муаммолар мавжудлигидан далolat бермоқда.

Аваллабор, “ягона дарча” тамойили бўйича давлат хизматлари кўрсатиш тизимидан фақат тадбиркорлик субъектларини фойдаланиши

мумкин. Бунда фуқаролар ханузгача турли давлат органлари ва ташкилотлариди хужжатларни расмийлаштириш бўйича мураккаб тартиб-таомиллардан ўзлари ўтишга мажбур бўлмоқдалар.

Қатор давлат органларида ахборот тизимлари, ресурслари ва маълумотлар базалари мавжуд эмаслиги, шунингдек, улар идораларо интеграция қилинишининг паст даражада эканлиги вазиятни мураккаблаштириб, барча давлат хизматлари мажмуасидан қулай ва ўз вақтида фойдаланишни таъминлаш имконини бермапти.

Бундан ташқари, кўпчилик давлат хизматларини кўрсатишнинг тартиб-таомиллари фуқаролар учун мураккаб ва фойдаланиш учун қийин бўлиб қолмоқда, уларнинг нархини шакллантириш механизмлари эса шаффоф эмас. Натijaда алоҳида ҳолларда тор идоровий манфаатларнинг юзига келишига олиб келган.

Айрим ҳолларда фуқаролар давлат органларига муносабат қилишда асослантирилмаган молиявий харажатларга дуч келмоқдалар, энг аввало, ахборот-коммуникация технологиялари жорий этилишининг паст даражадалиги, қороз ҳужжатлар айланмасининг сақланиб қолганидан андозалари навбатлар юзига келишига олиб келмоқда.

Давлат хизматлари кўрсатиш, шу жумладан, реал вақт режимида масофадан мониторинг қилиш ва жамоатчилик фикрини ўрганиш орқали назорат қилиш ва сифатини баҳолашнинг таъсирчан тизими мавжуд эмаслиги ушбу хизматлар соҳасида қонунийликни таъминлашнинг самарадорлигига салбий таъсир кўрсатмоқда.

Кўрсатиб ўтилган муаммолар аҳолининг давлат хизматларидан кенг фойдаланишини таъминлаш, уларни кўрсатиш билан боғлиқ вақт ва молиявий харажатларни камайтириш, аҳолининг давлат органлари фаолиятидан қаноатланганлик даражасини ошириш имконини бермапти.

Айнан шу муносабат билан давлат раҳбари

томонидан қабул қилинган “Аҳолига давлат хизматлари кўрсатишнинг миллий тизимини туздан ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармон давлат хизматларининг сифати, теъорлиги, шаффофлиги ва фойдаланиш имконини туздан ошириш бўйича комплекс ташкилий-ҳуқуқий чора-тадбирларни, “Халқ давлат идораларига эмас, давлат идоралари халқимизга хизмат қилиши керак” деган улғувор ғояни сўзсиз амалга оширувчи асосий ғояларни белгилаб берди.

Хусусан, мазкур соҳадаги давлат сиёсатини амалга оширишга масъулият юкланган алоҳида давлат органи — **Давлат хизматлари агентлиги** ҳудудий бўлиmlарини билан ташкил этилди. Бу амалга оширилётган ислохларнинг уйғунлиги ва изчиллигини таъминлайди, давлат хизматларини сифатли бажариш учун ваколатли органлар ва ташкилотларнинг жавобгарлигини оширади. Шу билан бирга, аҳолига давлат хизматларини кўрсатиш соҳасида бошқаруви амалга оширишнинг аниқ ташкилий-институционал асосларини шакллантириш таъминланмоқда.

Эндиликда “ягона дарча” тамойили нафақат тадбиркорлик субъектларига, балки бевосита фуқароларга ҳам хизмат кўрсатишда амал қилади. Давлат хизматчилари билан бевосита мулоқот қилмасдан ҳамкорликни таъминлаш аҳоли учун давлат хизматларини коррупция хавфисиз теъорлик билан кўрсатиш имконини беради, фуқароларнинг кундалик ҳаётини жиҳдий равишда енгилаштиради, бюрократия ва сансалорлик ҳолатларини бартараф этади.

Давлат хизматлари кўрсатишда яқинда ташкил этилган ўзига хос институт — **Ўзбекистон Республикаси Президентини Халқ қабулхоналарининг** фаол иштироки ўшаши бўлмаган энг муҳим янгиликлардан бири ҳисобланади. Давлат ҳокимиятининг аҳоли билан самарали мулоқотини ташкил этиш, фуқаролар муносабатларини кўриб чиқишнинг сифат жиҳатидан янги тизимни йўлга қўйишда муҳим роль ўйнаган мазкур институтлар фаолиятининг ижобий яқини

ҳисобга олган ҳолда давлат хизматлари кўрсатиш соҳаси уларнинг бевосита мувофиқлаштирувида бўлиши назарда тутилмоқда.

Ўз навбатида, Халқ қабулхоналари ва Давлат хизматлари марказлари туман (шаҳар) миқёсида ягона яхлит фаолият олиб бориб, давлат хизматлари кўрсатишнинг самарали тизимини шакллантириш имконини беради.

Давлат хизматлари марказлари фаолиятини самарали ташкил этишдан ташқари, ахборот алашанивуви бўйича идораларо, энг аввало, электрон ҳамкорликнинг таъсирчан механизмларини жорий этиш мазкур соҳада муваффақиятга эришиш учун хал қилувчи омил ҳисобланади.

Шу муносабат билан Фармонда **Давлат хизматлари ягона реестрини** ташкил этиш, давлат хизматларининг ҳар бир тури бўйича ягона маъмурий регламентлар ишлаб чиқиш, Агентлик, унинг ҳудудий бошқармалари ва давлат хизматлари марказларида ахборот тизимлари, ресурслари, маълумотлар базалари ҳамда дастурий маҳсулотларни, шунингдек, аппарат-дастурий мажмуаларни жорий этиш бўйича чора-тадбирлар назарда тутилган. Бу давлат хизматлари кўрсатиш соҳасида **“Фуқаролар эмас, ҳужжатлар ҳаракатланади”** деган муҳим тамойилни жорий этиш имконини беради.

Интернет ва мобил технологияларнинг фаол жорий этилиши хизматдан фойдаланувчилар давлат органларига зарур ҳолларда боришлари, оддий ҳолларда эса хизматлар масофадан электрон тартибда кўрсатилиши билан боғлиқ ғояларнинг истиқболда амалга оширилишини таъминлайди.

Шунингдек, Фармон билан Давлат хизматлари марказларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш масалаларига алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, давлат хизматларининг сонини, айниқса, фуқаролар учун босқичма-босқич жиҳдий равишда оширишни ҳисобга олган ҳолда хизматдан фойдаланувчиларга хизмат кўрсатиладиган бино ва иншоотларни тўлиқ янгилашга зарурат мавжуд.

(Давоми. Бошланиши 1-бетда).

Аввалига Бишкекнинг диққатга сазовор жойларини томоша қилдик. Марказдаги муштаам ҳайкал пойига "Қулали таптап кўш қилдим, курама жийиб журт қилдим (Сорини боқиб бургутга айлантирдим, тарқоқ элни йиғиб ватан қилдим)" деган Айқул Манаснинг ҳикмати битилган экан.

Президентимиз Шавкат Миромоновичдан қирғиз халқи ва ҳукумати беҳад миннатдор эканлигини изҳор этди. Шунингдек, икки тугишган қардош элнинг ўтмиши, маданияти, тили, дили ҳамда дини бирлиги, демек, эртанги кунни ҳам муштараклиги аниқ ва равшанлигини алоҳида таъкидлаб ўтди. Биз бир ёқадан бош чиқариб ҳамкорлик қилсак, йўлимизни ҳеч ким тўсасликларини, бунинг учун зарур бўлган ҳамма имкон яратилганлигидан мамнунлигини билдиришаркан, шунингдек, Ассамблея йиғинига

ларимиз янада баракали бўларди. Комилжон ака имкониятдан фойдаланиб худди билан "Радио Биринчи" радиоканали вице-президенти, драматург Қайрат Йўлманов билан суҳбат-интервью уюштириб берди. Суҳбатдошим жуда самимий, зиёли йиғит экан. Гап дастлавл театр, репертуар ва гастроллар тўғрисида борди. У ҳам Президентимизнинг саъй-ҳаракатларини мисли қўрилмаган жонкуярлик, ватанпарварлик, фидойилик, деб баҳолади. Умуман, депутатми, ҳокимият вакилими ё кўча-

ва ҳамкорлики асл ўзанига қайтариш мақсадида кўп режалар туздиқ. Ажабки, кейинги ўттиз йил ичида қирғиз тилида, бор-йўғи, иккита китобимиз чоп қилинбди: "Ўзбек халқ топишмоқлари" ва устоз Саид Аҳмаднинг "Кўёв бола" китоби. Дарҳақиқат, мазкур даврда биз адабий алоқаримизни йўқотаёздиқ, замонавий адибларимиз бир-бирларини ҳам, ижодларини ҳам билишмайди, яхши-ки, Айтматов бор, бизда ҳар йили қайта-қайта асарлари чоп этиладиган азиз ёзувчимиз бор.

ЭҲТИРОМ

Заковатли, матонатли, меҳр-оқибатли, феъл-атвори ибратли, қувваи ҳофизаси кенг қомусий олим, алломалар ўз касбининг моҳир устаси, фидойиси бўлганликлари учун ҳам амалга оширган эзгу ишлари боис мангуликка дахлдордирлар. Ана шундай азиз ва табарруқ, нурилий сиймолик сафида академик Восит Воҳидовнинг ўз ўрни бор.

МАКТАБ ЯРАТГАН ОЛИМ

Донишмандлардан бири "Тоғнинг салобати, кўрки, викорини яхшироқ пайқамоқ учун унга бир оз узокроқдан боқиш керак. Чунки улкан тоққа яқин турганида унинг нечоғли буюқ, юксаклигини тўлалиғича ҳис эта олмайсан. Ундан озгина узоклашганида унутилмас лаҳзалар, воқеаларни эслаганини сари у ўзининг буй-баста, маҳобатию малаҳати билан аста-секин кўз ўнгингда намоён бўлавереди", деган экан. Ўзбекистонда тиббиёт илми, соғлиқни сақлаш тизими равнақи, эл-юрт саломатлигини сақлаш ҳамда мустақамлаш учун ярим асрдан зиёд давр мобайнида фидокорона меҳнат қилган Восит Воҳидов сиймосига ҳам ана шундай узоклиқдан, йиллар силсиласи орқали боксак, унинг нечоғли буюқ, шу билан бирга, беназир инсон бўлганлигини англаймиз.

1917 йилнинг 13 декабрида таваллуд тоғлан В. Воҳидов 1934 йилда Ўрта Осиё давлат университети (САГУ)нинг тиббиёт факультетида ўқишга қиради. 1939 йилда олий таълим муассасасини имтиёбли диплом билан тугатган, шу даргоҳдаги терапия кафедрасида меҳнат фаолиятини бошлади.

Эл-юрт олдидида кўп йиллик самарали, фидокорона меҳнатлари давлатимиз томонидан муносиб тақдирланган. Хусусан, 1994 йилда Ўзбекистон Республикаси ихтисослаштирилган жаррохлик илмий марказига унинг асосчиси, фан арбоби, академик Восит Воҳидов номи берилди. 1996 йилдан буён бу муътабар даргоҳда ҳар йили "Воҳидов ўқушлари" деб номланган республика ҳамда халқаро миқёсдаги илмий-амалий анжуманлар ўтказилиши аниқанага айланди. Энг қувонарлиси, бугун устозининг ибратли ҳаёти, иш фаолияти, илмий изланишлари, ихтиролари, эришган ютуқлари, ушаламаган озғунимилларни бугун минглаб издошлари, шогирдлари муваффақиятли рўёбга чиқаришмоқда.

АСРГА ТАТИГУЛИК КУНЛАР

баранг: жаҳон классикасидан тортиб, модерн намуналаригача бор. Кўча кесиб ўтарканми, бир хорижий авто кўзимизга гайритабиий кўринди, қарасак, рули ўнг томонда экан. Бу ҳолатга мезобиллар "Тўғри, йўл ҳаракатини мураккаблаштирадиган вазиятларни кўпроқ шундай уловлар содир этади. Лекин демократияга кўра уларга ҳеч нарса деёлмаймиз. Янги йилдан бундай автомобилларни четдан олиб кириш тўхташилади деган гап бор", дея изоҳ беришди.

деlegationимиз етиб келгани учун ҳам раҳмат айтди. У кишининг қабулидан хурсанд бўлиб, кўнглимиз янада чарогонлашиб чиқдик.

Кўйда бизга рўпара келиб, қизиқиш билан қарашларимизга — барча-барчаси бугунги сийвасдан, чегараларимиздаги вазият соғломлашганидан, тугун ҳамда муаммолар оқиндан ечилиб бораётганидан қувончи ва умидли эканини яширмадди. Мана шундай қисқа мулоқотларда бир пайтлар Ўрта Осиё давлат университети (САГУ) Тошкентда очилиб, бугун минтақа аҳлини қамраб олгани, улуг-улуг намоёндаларни тарбиялаб бергани, бугун ҳам аниқ шундай дорилфунунга эҳтиёж борлигини ҳамда бу тақдирни раҳбарларимизга етказишимизни илтимос қилишди. Кейин Қирғизистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Акбар ога Ирисқуловни телефон орқали топиб, "Бухоро" ресторанига тушликка таклиф этдик. Бу оқин оғам ўз вақтида элчилик вазифаларини бажарган тажрибали дипломат, таржумон ва публицист бўлиб, бизнинг Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов билан ҳамсуҳбат, даврдош сифатида ўзбек адабиётининг катта билмидони ҳамда хайрхоҳи экан. Дастурхон ёнида кўп талсуриларини гоҳ кўлиб, гоҳ қуйиб гапириб берди. Мен у кишига Айтматовнинг Президентимиз сўзбошиси билан нашр қилган залворли китобини тақдим этганимда, қувончдан кўзлари ёшланиб кетди. Биз халқларимиз ўртасидаги дўстлик

Жогорку Кенеш биносига кираётганимизда, бир гуруҳ мактаб ўқувчилари қибди қолди. Маълум бўлишича, хоҳлаган одам қонун чиқаруви олий даргоҳга бемалол кириши, мажлисларда томошабин бўлиб ўтириши, бахсу мунозараларга гавҳир бўлиши мумкин экан. Биз иккинчи қаватга кўтарилиб, фойе деворига ўрнатилган катта мониторларда депутатларнинг қизгин мунозараларини ҳаяжонланиб томоша қилаётган одамларни кўрдик. Уларнинг орасида турган истарали аёлни элчимиз "Гулимира Кудибегенова — Билим жана илм министри (таълим вазири)" деб таништирдик. Маълум бўлишича, айна шу кез халқ вакиллари Ўзбекистон томонидан Ўшда қурилиши кўзда тутилган ўзбек мактаби ҳақидаги битим юзасидан фикр-мулоҳаза юритилаётган, масъул оғамиз бу жараён якунини бетокат кутаётган эканлар. Бундай парламент йиғинлари, депутатларнинг фаолияти тўғрисида турги эфирда "Пирамида" халқ телеканалида кўрсатилар, аҳоли ўзи манфаатдор бўлган соҳа бўйича мурожаат орқали муносабат билдири бораркан. Парламент устидан халқ назорати ўрнатилгани бизни жуда таъсирлантирди.

Биз Ассамблеяга кўноқ тарзида келганимиз учун вақтимиз нисбатан сал бемалолроқ бўлди. Элчимиз Комилжон Қаймоғич ўз қароргоҳига таклиф қилиб, шарт-шароитлари билан таништиришаркан, бу ердаги тартиб-интизом ва ишчилик муҳитини, кутубхона ҳамда меҳмонхонасини кўриб яна бир бор дипломат дўстимизнинг кенг дунёқараши, дипломатлиги, миллатсеварлиги, меҳнатқашлиги ва уддабуронлигига қойил қолдик. Ана шундай азамат йиғитлар давлат ҳамда халқ вакили бўлиб иш юритса, жаҳон миқёсидаги ютқ-

қўйда бизга рўпара келиб, қизиқиш билан қарашларимизга — барча-барчаси бугунги сийвасдан, чегараларимиздаги вазият соғломлашганидан, тугун ҳамда муаммолар оқиндан ечилиб бораётганидан қувончи ва умидли эканини яширмадди. Мана шундай қисқа мулоқотларда бир пайтлар Ўрта Осиё давлат университети (САГУ) Тошкентда очилиб, бугун минтақа аҳлини қамраб олгани, улуг-улуг намоёндаларни тарбиялаб бергани, бугун ҳам аниқ шундай дорилфунунга эҳтиёж борлигини ҳамда бу тақдирни раҳбарларимизга етказишимизни илтимос қилишди. Кейин Қирғизистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Акбар ога Ирисқуловни телефон орқали топиб, "Бухоро" ресторанига тушликка таклиф этдик. Бу оқин оғам ўз вақтида элчилик вазифаларини бажарган тажрибали дипломат, таржумон ва публицист бўлиб, бизнинг Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов билан ҳамсуҳбат, даврдош сифатида ўзбек адабиётининг катта билмидони ҳамда хайрхоҳи экан. Дастурхон ёнида кўп талсуриларини гоҳ кўлиб, гоҳ қуйиб гапириб берди. Мен у кишига Айтматовнинг Президентимиз сўзбошиси билан нашр қилган залворли китобини тақдим этганимда, қувончдан кўзлари ёшланиб кетди. Биз халқларимиз ўртасидаги дўстлик

Биз Ассамблеяга кўноқ тарзида келганимиз учун вақтимиз нисбатан сал бемалолроқ бўлди. Элчимиз Комилжон Қаймоғич ўз қароргоҳига таклиф қилиб, шарт-шароитлари билан таништиришаркан, бу ердаги тартиб-интизом ва ишчилик муҳитини, кутубхона ҳамда меҳмонхонасини кўриб яна бир бор дипломат дўстимизнинг кенг дунёқараши, дипломатлиги, миллатсеварлиги, меҳнатқашлиги ва уддабуронлигига қойил қолдик. Ана шундай азамат йиғитлар давлат ҳамда халқ вакили бўлиб иш юритса, жаҳон миқёсидаги ютқ-

қўйда бизга рўпара келиб, қизиқиш билан қарашларимизга — барча-барчаси бугунги сийвасдан, чегараларимиздаги вазият соғломлашганидан, тугун ҳамда муаммолар оқиндан ечилиб бораётганидан қувончи ва умидли эканини яширмадди. Мана шундай қисқа мулоқотларда бир пайтлар Ўрта Осиё давлат университети (САГУ) Тошкентда очилиб, бугун минтақа аҳлини қамраб олгани, улуг-улуг намоёндаларни тарбиялаб бергани, бугун ҳам аниқ шундай дорилфунунга эҳтиёж борлигини ҳамда бу тақдирни раҳбарларимизга етказишимизни илтимос қилишди. Кейин Қирғизистон Ёзувчилар уюшмаси раиси Акбар ога Ирисқуловни телефон орқали топиб, "Бухоро" ресторанига тушликка таклиф этдик. Бу оқин оғам ўз вақтида элчилик вазифаларини бажарган тажрибали дипломат, таржумон ва публицист бўлиб, бизнинг Эркин Воҳидов, Абдулла Орипов билан ҳамсуҳбат, даврдош сифатида ўзбек адабиётининг катта билмидони ҳамда хайрхоҳи экан. Дастурхон ёнида кўп талсуриларини гоҳ кўлиб, гоҳ қуйиб гапириб берди. Мен у кишига Айтматовнинг Президентимиз сўзбошиси билан нашр қилган залворли китобини тақдим этганимда, қувончдан кўзлари ёшланиб кетди. Биз халқларимиз ўртасидаги дўстлик

Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганнинг 25 йиллигига бағишланган тантанали маросимда Президентимиз таъкидлаганидек "Биз жаҳон ҳамжамияти билан яқин ҳамкорликни изчил давом эттиришни ўз олдимизга қўйган улуг мақсадларга етишимиз энг муҳим омили, деб биламиз. Шу мақсадда дунёдаги барча узок-яқин давлатлар, биринчи навбатда, қўшни мамлакатлар билан самарали алоқаримизни янада қўчайтирамиз". Бу, оддий қилиб айтганда, эл дарадига малҳам бўлиш, орузларни рўёбга чиқариш, инсонни улуглаш, қадрлаш, халқни рози қилиш демақдир.

Албатта, юз йилликларга аризуғлик йиллар бўлади, қувончимиз шунданки, сиз билан биз асрга татигулик кунларга гувоҳ бўлиб турибмиз.

Иқбол МИРЗО, Ўзбекистон халқ шоири.

Болалар ва ёшлар ҳуқуқларини ҳимоя қилишнинг ноёб тизими

Пойтахтимизда "Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридидаги болалар ва ёшлар ҳуқуқлари бўйича вакил институти фаолиятининг ҳуқуқий асосларини шакллантириш" мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди.

ДАВРА СУҲБАТИ

Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази томонидан БМТ Болалар жағмармаси (ЮНИСЕФ)нинг мамлакатимиздаги ваколатхонаси билан ҳамкорликда ташкил

этилган мазкур тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, Сенат аъзолари, манфаатдор вазирлик ҳамда идоралар, суд ва ҳуқуқ-тартибот органлари, фуқаролик жамияти инсти-

туллари вакиллари қатнашди. Таъкидланганидек, республикаимизда болалар ҳамда ёшларга нисбатан давлат сийвасини амалга ошириш Инсон ҳуқуқлари умумжаҳон декларацияси, Бола ҳуқуқлари тўғрисидаги конвенция, инсон ҳуқуқ ва эркинликларига оид бошқа халқаро ҳуқуқий ҳужжатлар қоидаларига тўла мос келади.

рибасини ўрганиш асосида тайёрланган болалар ва ёшлар ҳуқуқлари бўйича вакил доир қонун лойиҳаси қоидалари батафсил муҳокама қилинди. Болалар ҳамда ёшлар ҳуқуқлари бўйича вакил фаолиятини тартибга солишнинг алоҳида жиҳатларини ўрганишга бағишланган секциялар иши доирасида қонун лойиҳасини такомиллаштириш ва мамлакатимизда ушбу институтни жорий этишни илгари суришга доир таклифлар ишлаб чиқилди.

Омонулла ФАЙЗИЕВ, «Халқ сўзи» мухбири.

Мустақил аудиторлик ташкилотлари диққатига! Танловда қатнашишга таклиф «ЎЗМЕЛИОМАШЛИЗИНГ» давлат унитар корхонаси ўзининг 2017 йил молия-ҳўжалик фаолияти натижаларини йиллик мажбурий аудиторлик текширувдан ўтказиш учун аудит ташкилотлари ўртасида танлов эълон қилади. Аудиторлик ташкилотлари қуйидаги талабларга мос бўлиши лозим: — Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги томонидан аудиторлик фаолиятини амалга оширишга берилган лицензияга ва фуқаролик жавобгарлигини сугурталаш полисига эга бўлиши; — устав жағмармасида давлат улуши 50 фоиздан кўп бўлган корхоналарда ташқи аудит ўтказиш ҳуқуқига эга аудиторлик ташкилотлари рўйхатида бўлиши; — йирик корхоналарда, шу жумладан, лизинг ташкилотларида ҳам аудит хизматлари ўтказиш тажрибаси ва етарли малакадаги ходимлар бўлиши. Танловда қатнашиш учун талабгор ҳужжатларни тақдим этиши керак: — аудиторлик ташкилотининг лицензияси ва гувоҳномаси нусхаси; — аудиторлик ташкилот раҳбари ва аудиторларнинг амалдаги малака сертификатлари нусхаси. Аризалар аудиторлик хизматлари учун тўланадиган қиймат белгиланган ҳолда 2017 йил 31 декабрь куни Тошкент вақти билан соат 16.00 гача қуйидаги манзилда қабул қилинади. Барча саволлар бўйича шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни соат 9.00 дан 16.00 гача (0-371) 239-19-32 телефон рақами орқали мурожаат этиш мумкин. Белгиланган муддатдан кейин тушган аризалар эътиборга олинмайди. «Ўзmeliomashling» ДУК манзили: 100000, Тошкент шаҳри, Мустақиллик майдони, 5-уй, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги биноси, 8-қават, 118-хона. Тел./факс: (0-371) 239-46-24.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОН МИНСК АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ Беларусь Республикаси Расмий дистрибьютор Тошкентдаги омборан таклиф этади. Тел.: (+998 93) 555-00-95, (+998 93) 555-12-88, (0-371) 291-68-94. www.maz.by E-mail: maztashkent@mail.ru

Халқ сўзи Народное слово МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Кенгаши, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ 2008 йил 15 январда Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0001-рақам билан рўйхатга олинган. Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 1245. 73 534 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ, Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2. Баҳоиси келишилган нарҳда. Телефонлар: Леонхона (0-371) 233-52-55; Котибхона (0-371) 233-10-28; Эълонлар (0-371) 232-11-15.

МИНСК АВТОМОБИЛЬ ЗАВОДИ Беларусь Республикаси Расмий дистрибьютор Тошкентдаги омборан таклиф этади. Тел.: (+998 93) 555-00-95, (+998 93) 555-12-88, (0-371) 291-68-94. www.maz.by E-mail: maztashkent@mail.ru

Манзиллимиз: 100000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй. Навбатчи муҳаррир — Қ. Хидиров. Навбатчи — З. Ашурова. Мусахҳадчи — С. Исмолов. «Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 23.55. Топширилди — 01.55